

Kjakfundur um framtíðar pensjónsviðurskiftir

Mikudagin 21. januar kl. 19.30 verður kjakfundur um ætlaða pensjónsreiformin í Mentanarhúsinum í Fuglafirði. Við pallborðið sita Sonja Jógvansdóttir, Samtak; Kári Petersen, búskaparfrøðingur; Sigvald Kristiansen, Føroya Pensionistafélag, og Jóannesi Ejdesgaard, landsstýrismaður í figgjarmálum. Av tí at talan er um rættiliga umfatandi mál, rokna fyrireikararnir við góðari uppmøting eisini frá politisku flokkunum. Høvi verður nevniliga at kunna um sína egnu stöðu og at varpa ljós á føroysk pensjónsviðurskifti sum heild. Fyrireikararnir vóna, at fundurin fer at elva til alment kjak um, hvussu pensjónsviðurskiftini skulu skipast framyvir.

Mótmæla oljuboring í Norra

Leygardagin verður fundur í Svolvær í Noregi, har fólk fara at stovna ein felagsskap, hvørs endamál er at forða fyri oljuboring í Lofoten og Vesterålen. Gaute Wahl, sum hevur tikið stig til fundin, sigur við NTB, at tann lokala móttstøðan ímóti oljuboring í økinum er stór. Í 2006 kom stjórnin til ta niðurstøðu, at umhvørvið í Lofoten og Vesterålen er ov viðbrekið til oljuvinnu. Tann støðan skal endurskoðast í 2010, og nýggi felagsskapurin skal tryggja, at politikararnir taka somu stöðu ta.

Seta kikarin á almenn starvsfólk

Nú skal ein kanning gerast fyri at vita, hvussu nøgd vanligi fólk eru við tænaðstuna hjá almennum stovnum, sigur Sjálvstýrisflokkurin. Flokkurin vil eisini hava eitt fult yvirlit yvir sjúkradagar, fráveru vegna sjúk børn og skeiðvirksemi hjá almennum starvsfólki hesi seinastu trý árinum.

ALMENN FYRISITING

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

Allir almennir stovnar skulu nú leggjast undir sjón-eykuna.

Tað heldur Sjálvstýrisflokkurin.

Eitt tað fyrsta, sum flokkurin fer at gera, tá ið Løgtingið kemur saman aftur í næstu viku eftir hava hildið jólafrí, verður at reisa viðurskiptini hjá almennum starvsfólki í Løgtingi-

num, so at politikarar kunnu taka stöðuna til viðgerðar.

- Og tað fara vit at gera upp á tveir mátar, sigur Kári P. Højgaard, formaður í Sjálvstýrisflokkinum

Í fyrra lagi fer at leggja uppskot fyri Løgtingið um at seta eina nøgdsemiskanning í verk fyri at vita, hvussu nøgdur vanligi brúkarin er við tænaðstuna hjá teimum almennum stovnum.

Í øðrum lagi fer hann at biðja landsstýrismannin í figgjarmálum um eitt fullfiggja yvirlit yvir sjúkradagar hjá almennum starvsfólki hesi seinastu trý árinum, umframt at hann vil hava eitt fullfiggja yvirlit yvir fráveru hjá almennum starvsfólki vegna sjúk børn hesi seinastu trý árinum og samstundis vil hann hava eitt yvirlit yvir skeiðvirksemi hjá almennum starvsfólki í hesum sama tíðarskeiði.

Kannast til botns

Og formaðurin í Sjálvstýrisflokkurin heldur, at tað er neyðugt við eini djúptekna

kanning av teimum almennum stovnunum.

- Tað fyrsta vit vilja hava, er, at Løgtingið samtykkir at heita á lögmann um at skipa fyri eini nøgdsemiskanning av allari almennari fyrisiting, fyri at vita, hvat vanligi brúkarin heldur um tænaðstuna hjá teimum almennum stovnunum og ráðunum, sigur Kári P. Højgaard.

Hann sigur, at í hesum sambandi eigur ein óvildug kanning eisini at verða gjord av telefontænaðstuni hjá hesum somu stovnum og ráðum.

Men formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum vil eisini hava landsstýrismannin í figgjarmálum at kanna fráveru hjá teimum almennum starvsfólki.

Í tí sambandi fer hann at

biðja landsstýrismannin í figgjarmálum leggja hagtøl fyri Løgtingið sum útgreina talið av sjúkradögum, fráveru vegna sjúk børn og skeiðdagar hjá alment løntum starvsfólki hesi seinastu trý árinum.

Hann vil eisini hava at vita um fráveran og skeiðdagarnir eru øktir í tali hesi trý árinum.

- Eg vil eisini hava lands-

Kári P. Højgaard heldur, at tað er ikki nøktandi, at øll almenn starvsfólk verða lögð undir ódugnaskap fyri tað um onkur einstakur stovnur ikki virkar. Nú vil hann hava allar upplýsingar á borðið um fráveru og skeið hjá almennum starvsfólki og hann vil eisini vita, hvat vanligi brúkarin heldur um almennum tænaðsturnar

stýrismannin um at útgreina um tað er sjónligur munur á fráveruni í teimum ymsu stovnunum.

Og at enda vil Kári P. Højgaard hava at vita um tað finnst hagtøl, sum greina sjúkrafráveru, fráveru vegna sjúk børn og skeiðdagar hjá alment løntum starvsfólki samanborið við privata arbeiðsmarknaðin.

Harmar og særir almenn starvsfólk

Javnan verða hardar atfinningar settar fram ímóti almennum starvsfólki og eg ivist ikki í, at tað særir tey. Tí vil eg hava kortini á borðið, sigur Kári P. Højgaard, løgtingsmaður

ALMENN FYRISITING

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

- Hetta má avgjørt ikki uppfatast um eitt álöp á almenn starvsfólk.

Tað leggur Kári P. Højgaard doyðin á, nú hann vil hava lögtingið at viðgera stöðuna á teimum almennum stovnunum.

Sum tað sæst í aðrari

grein í blaðnum, vil hann hava, at kikarin verður settur á teir almennum stovnar.

- Tað skerst ikki burtur, at tað regluliga eru atfinningarsamar røddir at hoyra um telefontænaðstuna og tænaðstuna yvirhøvdur hjá almennum stovnunum, sigur Kári P. Højgaard.

- Øll menniskju hava sjálvsvirðing og royna sítt ítasta, til tess at eingin kann seta fingurin á tað, tey avrika.

- Tí harmar og sárar tað uttan iva alment sett starvsfólk, at tey verða hongd út fyri ikki at røkja sítt starv til fulnar, vegna skeið, sjúkufráveru, ella fyri at sita heima hjá sjúkum børnum, sum tey hava fullan rætt til eftir sáttmálanum,

sigur Kári P. Højgaard.

- Tað verður eisini javnan ført fram, at tað mangan er trupult, ella ógjøriligt at fáa fatur á almennum starvsfólki í arbeiðsrindum, tí antin eru tey sjálvi sjúk ella eru tey heima hjá sjúkum børnum.

- Slík páhald eiga ikki at hanga í leysum lofti, heldur Kári P. Højgaard.

Ikki nøktandi

Tí vil hann hava ein djúptekna kanning, sum kortleggur stöðuna og tí vil hann hava hagtøl á borðið fyri fráveruna hjá almennum starvsfólki seinastu trý árinum.

Hann sigur, at uttan iva finnst nágreinilig hagtøl fyri slíka fráveru og hann

heldur at fyri starvsfólk, almenningin og politiska myndugleikan er tað viðkomandi at fáa tey á borðið.

- Tað, sum er mest avgerandi, er, at teir almennum stovnar virka væl og at mest mógulig nytta fæst fyri hvørja krónur.

- Men tað hevur eisini avgerandi týðning, at almenn starvsfólk hava góðar arbeiðsumstøður og mannsmilg kor at virka undir.

Kári P. Højgaard sigur, at tað er ikki nøktandi, at øll almenn umsiting verður koyrd í stórapott og stemplað sum óvirkin og vánalig.

- Men líka hópisleyst er páhaldið um, at alt er gott og ljósareytt og at allir

almennir stovnar virka fyrirmyndarliga.

Tí heldur hann, at ein brúkarakanning kann geva ábendingar um, hvat brúkararnir halda um tænaðstuna.

- Er tað so, at stór ónøgd valdar um ein ávísan stovn ella ráð, kann tað vera grundað á manglandi arbeiðsorku, skeivanleiðslu hátt ella manngongdir, ella okkurt heilt annað, sum kann og má rættast.

Men hann heldur eisini, at telefontænaðstuna hjá almennum stovnunum er eitt kapitull fyri seg

- Hvussu lætt er tað at fáa fatur í rætta fólkinum, tá ringt verður til ein almennan stovn, og hvussu skjótt fæst eitt nøktandi svar, spyr hann.

Hann sigur, at slíkar brúkarakanningar eiga at verða gjordar regluliga, tí tær kunnu antin afturvísja ella staðfesta um ónøgdin, ið mangan kemur til sjóndar í fjølmiðlunum og av ting-sins røðarapalli, er grundað ella ikki.

- Vit skylda almennum starvsfólki, at tey hava virðiliga kor at virka undir, og at tey ikki alment ógrundað verða happað í miðlunum fyri ódugnaskap.

- Tí er neyðugt at vit fáa staðfest í kanning, hvussu stöðan í almennari fyrisiting er fyri at kunna rætta skeivleikarnar, sigur Kári P. Højgaard.